

LIBRIS

We know
books

FANTASTICA

MAGAZIN

MAGAZIN FANTASY & SCIENCE FICTION

ANUL III. NR. 12. MARTIE 2026

Cuprins

EDITORIAL

Psihanaliza și investigarea fantasticului (II)- prof univ. dr. habil. Gabriela Păsărin	4

POVESTIRE RECOMANDATĂ

Fântâna – Aurel Antonie	6
Casa de la malul mării – Daniel Cristian Dumitru	7
Conexiuni primejdioase – Mircea Liviu Goga	16
Teseractul – Mircea Mavitzian	19
Popasul – Nicolae Rădoi	29
Berenica – Mihai Cranta	41
Dorință împlinită – Ovidiu Cristian Dinică	45
Un (z)eu în carne și oase – Ion Popescu-Brădiceni	48
O zi de vară - Simone Györfi	53
Ultima călătorie a lui Adam Cumberbatch - Krzysztof Dąbrowski	58
Cactusul bețivan - Aszlányi Károly	61

ESEU / CONICĂ LITERARĂ

Bariera invizibilă a creației – Mircea Mavitzian	64

MISTERE

Lumi mai mult sau mai puțin paralele (3) – Mircea Liviu Goga	67

MUZICĂ ELECTRONICĂ

Choralis: Destinația Neptun	70

FILM

„COSMOS”-UL ÎN „CONTACT” CU OMENIREA. – Gheorghe Tănase	74

APARIȚII NON-FICTION

Non-Ficțiuni pentru FSF-iști – Dan Popescu	87

ART-ASTICA

Banda desenată SF în Serbia – Axle Munshine	93

APARIȚII EDITORIALE

Cărți numa' bune. De citit!	108

POVESTIRE ULTRASCURTĂ

Orgoliul AI-ului – Victor Martin	111
Criză la bordul navei spațiale – Pompilian Tofilesco	111

Prof. univ. dr. habil.
Gabriela Păsărin

Psihanaliza și investigarea fantasticului (II)

Întreaga școală de știință literară pozitivistă, reprezentată de Wilhelm Scherer, considera că trei sunt factorii care permit o explicare integrală a operei literare. Aceștia ar rezulta din:

- evenimentele trăite în plan biografic;
- elementele biografice ereditare;
- cultura scriitorului.

Freud a reținut numai analiza genetică, relaționarea viață – operă – viață.

Aplicând metoda la scrierile literare, se va preocupa pentru definirea fantasmei originare, a sentimentului de straniețate, a pulsiiunii vieții și morții. Efectul terapeutic prin lectura-reverie și implicațiile raportului biografic-operă literară vor constitui teme majore în ansamblul studiilor sale. După Freud, poetul este un mediator între obscuritatea impulsurilor și claritatea conștiinței sistematice și raționale.

„Freud caută să descompună simbolul, împotriva sfatului lui Goethe care ne recomandă să lăsăm simbolul să existe ca simbol – scrie Jean Starobinski. Pentru că freudismul asimilează simbolul cu simptomul isteriei (amândouă «formațiuni de compromis», traduceri materiale ale dorinței deturnate de la obiectul ei real de exigențele cenzurii), efortul analizei caută să obțină în final o desimbolizare. Simbolul este, după Freud, o «oratio obliqua», în spatele căreia suntem obligați să recunoaștem sensul primitiv al dorinței, direcția și scopurile ei prime.”

Pledând pentru de-simbolizare, se duce de fapt, în subsidiar, o luptă acerbă de determinare a cât mai multor semnificații pe care le emană textul. Polivalența acestuia se lasă investigată și din această perspectivă a psihanalizei.

Metoda s-a bucurat de atenție și, s-ar putea spune, a generat chiar o fascinație, datorate pe de o parte spectaculozității rezultatelor obținute, pe de altă parte paletelor variate de teritorii „fertile”: comportamentul, „determinările prime”.

Psihanaliza freudiană a fost concepută în așa fel încât toate cercetările întreprinse să vizeze explorarea inconștientului considerat realitate necesară.

Folosirea demersului psihanalitic în procesul de comprehensiune și explicare a literaturii fantastice o argumentăm prin intenția sa de relevare a structurii de profunzime a

textului în general, de înțelegere a motivației comportamentului personajelor în circumstanțe de constrângere.

Pornind de la metoda freudistă, o analiză psihanalitică a universului interior al personajelor, efectele produse asupra stării afective a protagoniștilor de către o natură dezlănțuită duc la concluzii interesante. Adâncul tenebros unde refulările, devenite stări obsesive, trasează traiectorii, constituie tărâm fertil al ambiguității și oferă posibilitatea mai multor interpretări.

Discutabilă atunci când încearcă explicarea operei literare prin determinante de ordin biografic, circumscrise sferei inconștientului, psihanaliza incită totuși spiritul critic pentru că se consideră că textul operei nu-și oferă sensul de la sine. Acesta n-ar corespunde nici intenționalității autorului, ci ar fi unul care răzbate din straturile inconștientului.

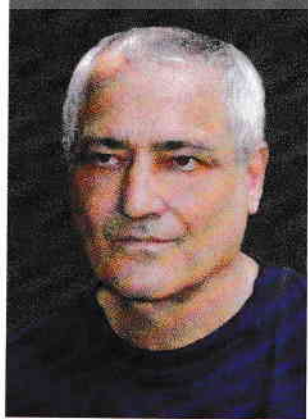
În prefața lucrării Hamlet și Oedip, Ernest Jones preciza demersurile ce trebuie întreprinse într-o investigație de tip psihanalitic în sfera literaturii:

a) înțelegerea raporturilor umane dintr-o operă, reprezentând interrelaționările dintre personajele creației;

b) prin prisma biografică, analizarea prin comparație a structurilor afective ale personajelor și a structurii afective a autorului;

c) reșezarea personajului central în cadrul mitologic care îi alcătuiește universalitatea. Scopul vizează găsirea tradiției arhetipale a imaginației colective reprezentată de personajul respectiv la un moment dat.

Aurel Antonie

Aurel Antonie s-a născut la 20 octombrie 1947 în comuna Castranova, județul Dolj. A publicat volumele: „Mozaicul”, proză scurtă, 1983; „Scrisoare către animalele mici”, roman, 1986, „Cenușa”, roman, 2006; „Castelul”, roman, 2012, republicat în 2020 la Editura Pavcon București. Are multiple colaborări în periodice: „Luceafărul”, „Viața Românească”, „Echinox”, „Tribuna”, „Libertatea” (Iugoslavia), la almanahurile revistelor „Flacăra” și „Ramuri”. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România. A primit Premiul pentru proză al Filialei Craiova a USR; Premiul revistei Luceafărul, 1977; Premiul I la Festivalul Național de literatură „Tudor Arghezi”, 1980 etc. Este decorat cu Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Cavaler în 2004.

În septembrie 2024, Aurel Antonie a plecat dintre noi.

Fântâna

Știu, n-o să mă credeți, dar lucrurile stau așa cum vă spun. Stau într-o fântână. Absurd, nu? E greu de crezut, dar, de fapt, nici nu mă interesează ce credeți voi. De când stau închis aici, încep să nu mă mai intereseze nici ceea ce cred eu. Parcă am citit ceva asemănător în Kobo Abe. O carte pe care mi-a recomandat-o un prieten. Și am citit-o. În fond, nu-ți poți permite să citești tot ce se scrie. Nu poți să citești nici tot ce se scrie bine. Cine citește tot nu scrie, sau nu trăiește, sau e redactor la vreo editură...

Și eu am scris ceva în genul acesta cu un tip închis într-o celulă, dar acum nu mai e vorba de scrieri, e vorba de mine, care stau căzut într-o fântână. Și. Pentru că tot suntem într-ale literaturii, am citit undeva... Tot citit! Ce vrei, sunt ceea ce se cheamă un intelectual, un instruit, un citit, ce să mai vorbim... Am citit sau am scris despre un om care avea obsesia unui ochi care-l privește de undeva din

univers, din cosmos, din cer, de sus de undeva. Omul avea obsesiile lui, în timp ce eu am fântâna mea. Fântâna este adâncă și cerul se vede ca un cerculeț albastru, ca un ochi albastru, ca un iris albastru.

Nu mai pot sta într-o fântână fără să simt nevoia să mă înec. Nici de înecat nu te poți îneca în noroiul acesta blestemat. Căci este un noroi blestemat pe fundul fântânii mele. Nici broaște nu sunt. Nu e nimeni!

Unii vor ridica problema supraviețuirii mele în fântână. Alții, mai metafizici, vor bănuși că este vorba de un simbol al omului închis în el și-n egoismul lui. Iar alții, majoritatea covârșitoare, nu vor zice nimic pentru că nu știu că eu stau închis într-o fântână. Nu știu pentru că n-au citit *Fântâna*. Și în timp ce unii citesc, în timp ce alții mă critică sau mă compătimesc, în timp ce toți vor tăcea, eu stau închis în fântâna asta blestemată unde nu poți nici să te îneci, nici să mori, nici să ieși afară...

Daniel Cristian Dumitru

Daniel Cristian Dumitru s-a născut în 1963 în Craiova și a absolvit în cursurile Facultății de Mecanică Craiova, devenind astfel în 1988 inginer mecanic, profesie la care a renunțat după nici trei ani de activitate. Prima sa carte, „Leac pentru singurătate”, a apărut la Editura Litera în 1988, în vremea când încă era student. A urmat apoi „Săptămâna orbilor” un roman SF publicat integral și exclusiv în Revista 467 din al cărei colectiv de redacție făcea parte. Romanul a fost premiat la ediția XXI-a a „Romcon”, 1991, organizat de Federația Națională de Tineret pentru science-fiction, știință prospectivă și impactul cu viitorul. În anii '90, Daniel Cristian Dumitru devine editor la editurile Cristian, Cristian Plus și Dante, aducând pe piața de carte din România o serie de traduceri, în special din limba engleză, remarcabilă fiind colecția premiilor HUGO - premiu acordat din 1953 de The World Science Fiction Society celor mai bune lucrări science-fiction sau fantasy de limbă engleză, sau traduse în limba engleză. Începând cu anul 2000 Daniel se dedică unei cariere de succes ce se întinde pe mai bine de 20 de ani în domeniul financiar (asigurări, bănci) ca mai apoi, în 2021, alături de soția sa, să pună bazele Editurii Cristian Plusart, acordând de data aceasta maximă atenție autorilor români contemporani. Alte cărți publicate: „Misteriosul caz de pe Castanilor nr. 5” Ed. Coresi, 2020, Ed. Cristian Plusart 2022, „Însemnările unui avocat de modă veche”, 2021, „Legenda lui Vhadaar, colonadul”, 2023, „Iledera”, „Pisica doamnei Popescu, romane apărute la Ed. Cristian Plusart, 2024.

Casa de la malul mării

Ca în fiecare zi după micul dejun, Emilian Lăzărescu își verifica cutia poștală. Gestul, un obicei clădit de-o viață, devenise de o bună vreme inutil; părea că nimeni nu mai trimitea scrisori. Și, cum trecuseră ani de când nu mai văzuse vreun agent poștal pe strada liniștită din suburbia unde locuia, nici de existența meseriei de poștaș nu mai era sigur.

Prin vizorul de plastic observase ceva, însă bănuise o trăsnaie a vreunui copil din vecini. Altceva ce să fi fost? Nu aștepta nici scrisori, nici citații. În afara fiului său, care îl vizita săptămânal, nu mai era în contact cu nimeni. Dar se înșela. Înăuntru se afla un plic terfelit,

cu multe ștampile aplicate peste un șir lung de timbre și înscrisuri de mână, majoritatea neinteligibile.

— Vești bune sau rele? se trezi întrebat de domnișoara Lizica, vecina care știa tot ce mișca în cartier.

— Dumnezeu știe! răspunse Emilian, mai mult pentru a face conversație.

Ajuns în casă, tăie cu grijă marginea plicului și, așezat la masa din bucătărie, citi rânduile scrise pe singura coală dinăuntru.

„Stimate domnule Lăzărescu,

Având în vedere că starea de sănătate a mamei mele s-a degradat într-un ritm îngrijorător în ultima săptămână, mă văd nevoită să vă rog să amânăm întâlnirea programată joia ce urmează. Cel mai probabil, se va putea relua discuția privind vânzarea proprietății noastre de la Balcic pentru la toamnă, în septembrie, octombrie, cel mai târziu.

Domnul Caraman, medicul familiei noastre, i-a recomandat cu insistență mamei repaos, cât mai puțin stres și, pe cât posibil, plimbări în aer curat, la munte ori la malul mării. Așa încât, în perioada imediat următoare, vom ocupa chiar noi (eu și mama) casa de la malul mării, pe care spuneți că ați fi interesat să o achiziționați. Sperăm că urmând indicațiile medicului, mama se va simți suficient de întremată pentru a îndeplini formalitățile cerute într-o astfel de tranzacție.

Ne dorim ca acest mic incident să nu vă deranjeze într-atât încât să vă determine să răzgândiți în ceea ce privește achiziția.

Cu promisiunea că vă voi contacta imediat ce lucrurile se vor așeza pe un fâgaș bun, dați-mi voie să vă salut cu considerație,

*A dumneavoastră,
Eleonora Miclean"*

Deși, personal, Lăzărescu nu cunoștea nicio persoană cu numele Eleonora Miclean, tranzacția imobiliară pomenită în scrisoare nu-i era complet străină. Vag, foarte vag, își aducea aminte că asistase la o discuție între tatăl și mama sa, a cărui subiect – achiziția unei proprietăți la malul mării – fusese motiv de ceartă. Dar asta se întâmplase cu foarte mult timp în urmă; dacă nu se înșela, chiar în anul menționat în stânga semnăturii expeditorului: „București, 1938”.

— Despre treaba asta, va trebui neapărat să vorbesc cu Vlad, își spuse lăsând scrisoarea la o parte.

*

Două zile mai târziu, Vlad Lăzărescu veni să-și viziteze tatăl. Era duminică, singura zi fără consultații și, ca de obicei, când parcă mașina în dreptul porții, domnișoara Lizica se prefăcea că mătură trotuarul.

— Din câte văd, baba e iarăși la post, spuse Andrada – Ada, cum o alinta tatăl său. Te așteaptă.

— Doamne, Ada, cum poți vorbi atât de urât despre cineva?! Domnișoara Lizica nu-i babă!

— Nu? Atunci, ce-i, că de bătrână...!?

— Te rog!... ridică Vlad tonul. E domnișoara Lizica. Vecina noastră.

Andrada chicoti și, înainte să iasă val vârtej din mașină, exclamă:

— Bine! Dacă zici tu, nu-i babă!

Apoi, după ce își sărută zgomotos tatăl pe obraz, o zbughi pe poarta casei bunicului. Parcurse în fugă alea de piatră ce lega poarta de micul pridvor din dreptul intrării și, după ce deschise ușa împingând-o cu umărul, dispăru înăuntru, cel mai probabil urmând să-și încheie alergarea cu o săritură în brațele lui Emilian – își imagină Vlad, știind că fiica sa își adora bunicul.

Nici nu era de mirare că-l iubea atât de mult, își spuse încuind mașina și salutând-o din mers pe domnișoara Lizica. Până la șapte ani, când trebuise să meargă la școală, Emilian o crescuse – el și soția sa fiind mai tot timpul ocupați cu serviciul – răsfățând-o prin a-i îndeplini toate voile. Cum să nu adori pe cineva care îți îndeplinește toate voile?

Orologiul vechi, cu pendul, din livingul tatălui său bătuse deja ora unsprezece când intră, la rândul său, în casă. Vizita se încheia, de obicei, la unsprezece treizeci. Vlad își făcu socoteala că mai era timp doar pentru un ceai și câteva vorbe, căci subiectele de discuție se răriseră în ultima vreme. Alese un ceai de mușețel de pe polița de deasupra aragazului și îl prepară fără grabă, în bucătăria ce sclipea de curățenie. De la etaj, se auzeau zgomote; Ada părea că rearanjează toată mobila în camera în care copilărise.

— Ada, sper că nu răsturnăm toată casa cu susu-n jos, da?!... Sau am uitat cât demult ține bunicul la curățenie?!

Dar Andrada nu-i răspunse. Zgomote puternice continuă să se audă prin tavanul

bucătăriei, deasupra căreia Emilian păstrase neatinsă camera în care copilărise fata.

— Aaaaa! ridică Vlad vocea. Vorbesc singur?

— Te-am auzit! strigă fata, încetând bocănitul. Căutam ceva!

Vlad clătină din cap și oftă. Puse apoi ceașul în căni și trecu în living, unde tatăl său îl aștepta.

Bătrânul nu apucă să-și spună pășul.

— Știi, m-am gândit că poate ar fi mai bine dacă te-ai muta cu noi, deschise Vlad subiectul cu care debuta, de o vreme, fiecare vizită.

— Am mai vorbit despre asta, nu se sfii Emilian să-i amintească. Știi care este răspunsul meu.

— Am mai vorbit, însă...

— Câtă vreme sunt în putere și pot să-mi port singur de grijă, n-o să plec niciunde. Iar când chiar voi fi nevoit să plec, în niciun caz n-o să mă mut cu voi.

— Sper că nu te gândești la azil, sau... locuri de genul ăsta.

— Nu mă gândesc la nimic momentan. Dar, cum am spus: nu, cu voi. Oricum nevastă-ta nu mă înghite.

— Nu e vorba că nu te înghite pe tine; ea nu înghite pe nimeni. E o chestiune ce ține de... hormoni, cred. Tratamentele de fertilitate au afectat-o profund. Știi foarte bine că am avut-o pe Andrada când ea avea cincizeci de ani! La vârsta aceea...

— Mai bine să nu discutăm despre asta! îl întrerupse Emilian.

Văzându-l cât era de agitat, Vlad abandonă imediat subiectul. Oftă, propunându-și să-l deschidă din nou duminică viitoare, cu ocazia următoarei vizite, și se relaxă, lăsându-se pe spătarul fotoliului.

În tăcerea ce se instalează, își sorbi pe îndelete ceașul, privind cu coada ochilor spre tatăl său.

Deși trecuse în al nouăzeci și șaselea an de viață, bătrânul părea clădit din stâncă; încă își ținea casa într-o curățenie desăvârșită. Mai degrabă Vlad, la cei șaiszeci și șapte de ani ai săi, se simțea ostenit în preajma tatălui său.

— Pe când aveam vreo nouă ani, începu Emilian, tata a vrut să cumpere o casă la Balcic, de la o anume Aristia Miclean.

Se opri, distras de zgomotul unor valuri ce mângâiau țărmul. Când murmurul dispăru, înțelese că fusese doar o închipuire și continuă nesigur:

— I-am reținut exact numele pentru că relația ei cu tata a fost un subiect de ceartă în familie. Habar n-am ce își imaginase mama despre motivele care îl determinaseră pe tata să cumpere acea casă.

— Pe care, de altfel, nici n-a mai cumpărat-o, completă Vlad, știind că nu aveau proprietăți la malul mării.

— Într-adevăr, n-a mai apucat. Mereu am crezut că din cauza războiului. După cum ți-am mai povestit, în '41 tata a plecat pe front, unde a și murit – mai târziu, ce-i drept, în luptele de la Stalingrad – iar mama, Dumnezeu s-o ierte, numai la casa de la Balcic nu i-a mai fost gândul. Nici nu și-o dorea, fie vorba între noi.

— Știu cum a fost.... spuse Vlad, după o nouă sorbitură din ceașul fierbinte.. Au venit la putere comuniștii, noi ne-am pierdut moșia...

— Mda!... Cam așa... mormăi Emilian. Ceea ce voiam de fapt să-ți spun este că deunăzi am primit prin poștă o scrisoare de la fiica doamnei Aristia, Eleonora Miclean.

— Nu, serios?

— Cât se poate de serios. Am primit o scrisoare de la Elenora Miclean adresată, evident, nu mie, ci tatălui meu, prin care îl ruga să amâne cu câteva luni data vânzării casei de la Balcic.

— Stai, spui că ai primit o scrisoare după aproape un secol?

— Optzeci și șapte de ani, mai exact. Iar conținutul ei îmi sugerează că nu războiul sau certurile părinților mei au oprit vânzarea.

— Pot să o văd? întrebă Vlad, uluit mai degrabă de întârzierea poștei decât de tranzacția eșuată.

— Bineînțeles, spuse tatăl său, ridicându-se să ia scrisoarea din sertarul comodei. Poftim.